

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Oddělení zvláštního zmocněnce pro krajské záležitosti
Loretánská ul. 6, 118 00 Praha 1
tel.: +420 224 183 245, e-mail: kraj@mzv.gov.cz
www.mzv.gov.cz/krajane

JUDr. Jiří KRÁTKÝ, M.A.
Zvláštní zmocněnec pro krajské záležitosti

V Praze dne 5. března 2026

Zdravice zvláštního zmocněnce pro krajské záležitosti MZV ČR JUDr. Jiřího Krátkého, M.A., účastníkům setkání Asociace českých škol ve Velké Británii a Irsku v Dublinu 7. a 8. března 2026

Vážené paní ředitelky, vážení páni ředitelé, milé učitelky a učitelé, vzácní hosté,

dovolte mi Vás v úvodu co nejsrdečněji pozdravit. Velice mě mrzí, že mi pracovní záležitosti tentokrát neumožnily za Vámi přijet do Dublinu osobně. Moje vzpomínka na naše poslední setkání před rokem v Edinburghu je stále velmi živá. Tehdy jsme společně řešili nejistoty pobrexítové éry a hledali cesty, jak navzdory vízovým překážkám udržet české krajské školství na ostrovech silné. Mezitím jsem se s většinou z Vás znovu setkal v létě na Konferenci českých škol v zahraničí.

Rok 2025 potvrdil, že české školy jsou tím nejaktivnějším krajským mostem mezi Českou republikou a světem. Jsme svědky rychlé generační proměny: do popředí nastupuje nová diaspora, která do Velké Británie a Irsku přišla nejčastěji za studiem, prací či rodinou. Tato generace rychle mění podobu komunitního života. Vy v českých školách na potřebné změny v nutnosti udržet další generace v kontaktu s jazykem a vlastí reagujete neuvěřitelně pružně. Samozřejmě, není to jen výsadou Velké Británie, je to osud celého moderního krajského světa. O tom svědčí i fakt, že ke konci roku 2025 počet českých škol ve světě již narostl na více než 150. Co je také důležité připomenout, je, že české školy v zahraničí se stávají novodobými centry širšího krajského života.

Rád bych na tomto místě vyzdvihl i další události, které s Vaší prací ve Velké Británii také souvisí. V září 2025 jsme v Černínském paláci prožili mimořádně silný moment, kdy ministr zahraničních věcí ČR převzal z rukou naší krajsky paní Alenky Soukup vzácnou část pozůstalosti po Janu Masarykovi. Jde o soubor uměleckých děl, který původně zdobil Masarykův londýnský byt a který po jeho smrti zachránil před rozptýlením v dražbě jeho tajemník dr. Lumír Soukup. Příběh rodiny Soukupových je příběhem věrnosti a hlubokého vlastenectví. Dr. Soukup, který později vedl bohemistiku na univerzitě v Glasgow, opatroval vzácná díla z bytu Jana Masaryka jako symboly svobodného Československa. Osobní rovinu celého příběhu pak v Černínském paláci stvrdil další výjimečný okamžik: při příležitosti předání daru byla paní Alence Soukup slavnostně předána listina o znovunabytí českého státního občanství. Tento akt nápravy dějinných křivd a symbolický návrat její rodiny domů je silným vzkazem i pro Vaši práci. Podobně se nám podařilo navrátit české občanství Vám všem známé paní Mileně Grenfell-Baines. Ukazuje se, že hodnoty, které v zahraničí uchováváte, mají pro naši vlast nevyčísitelnou cenu, která s časem roste, a že pouto s domovem nezaniká.

Abychom Vaše úsilí podpořili nejen morálně, ale i prakticky, podařilo se nám v roce 2025 dosáhnout zásadních milníků pro další období krajaňské práce:

- **Program ČEJKA 2026–2030:** Vláda schválila tento pětiletý finanční rámec, který nám umožňuje plánovat podporu Vašich krajaňských aktivit s mnohem větší finanční jistotou. Jen v roce 2025 jsme na dary spolkům vyčlenili 42 milionů Kč. Tato částka by měla zůstat podporou i pro další roky, včetně roku 2026. Krajaňské dary Vám zatím nemohly být vyplaceny z důvodu neskončeného projednávání návrhu státního rozpočtu v Parlamentu ČR.
- **Moderní vzdělávání:** Podporujeme Vaši práci ve školách a snažíme se společně s Vámi rozvíjet obor „čeština jako zděděný jazyk“. Podporujeme vznik nových učebnic i certifikované online výuky pro bilingvní prostředí. Dík a ocenění patří londýnskému Okénku, kterému se v loňském roce podařilo vydat první díl učebnice Okénko do češtiny, který jsme inaugurovali právě v Praze při letní konferenci. Stejně oceňujeme v tomto směru úsilí i ČŠBH Londýn a dalších škol ve Vašem teritoriu. Nezapomínejme, že v zahraničí se vzdělává přes 11 tisíc českých žáků, kteří Vaše učebnice mohou použít.
- **Korespondenční hlasování:** Rok 2025 přinesl první realizaci této historické změny, díky které se mohly Vaše hlasy Čechů v Británii a Irsku stát pevnou součástí naší demokracie. Řada krajaňských osobností veřejně korespondenční volbu podpořila a vystoupila z davu. Za všechny z Vašeho ostrovního teritoria bych rád jmenoval světoznámou architektku paní Evu Jiříčnou.

Vím, že i přes tyto jednotlivé úspěchy přesto čelíte vysoké finanční náročnosti akcí a personálním výzvám. Chci Vás však ujistit, že podpora českého školství v zahraničí zůstává i nadále prioritou MZV i centrálním bodem spolupráce mezi MZV, MŠMT a DZS. Pro nás jste to právě Vy, kdo v srdcích dětí udržujete „Československo v srdci“ – hrdost na jazyk, kulturu a společné kořeny. Ostatně stejnojmenný název nesl i podcastový video-seriál zahraničního vysílání Českého rozhlasu, u jehož zrodu jsem s aktéry zahraničního vysílání Českého rozhlasu v loňském roce stál, a jehož podstatná část se věnuje exilu právě ve Velké Británii, od londýnské exilové vlády, přes československé vysílání BBC až po osudy poválečné české emigrace a emigrace po roce 1968. Pořad ukazuje, že máme být doma i v zahraničí stále na co hrdí.

Přeji Vašemu jednání v Dublinu mnoho inspirace, organizátorům mnoho sil, a věřím, že diskuse o dalším rozšíření češtiny v místní prostředí bude i díky Vaší profesionalitě brzy slavit další úspěchy. Budu se těšit na brzkou shledanou.

S pozdravem a vděkem za Vaši práci,

Česká škola Dublin
Irsko